

HEA AMETITAVA

Kehtestatud Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja¹ ametikogu 04.03.2011 otsusega nr 3

I peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Hea ametitava reguleerimisala

Hea ametitava sätestab kohtutäituri ametiga kaasnevad käitumise üldised põhimõtted. Hea ametitava järgimine aitab kaasa kohtutäituri ameti kohusetundlikule ja laitmatule pidamisele ning väarikale käitumisele.

§ 2. Hea ametitava nõuete järgimine

(1) Hea ametitava järgimine on kohustuslik kõikidele kohtutäituritele ja tegutsevatele kohtutäituri asendajatele.

(2) Heas ametitavas sätestatud põhimõtete rikkumise eest võib aukohus huvitatud isiku, Justiitsministeeriumi või Koja muu organi taotlusel algatada aukohtumenetluse ja määrata kohtutäiturile distsiplinaarkaristuse, kui on alust arvata, et kohtutäitur on toime pannud aukohtu menetletava distsiplinaarsüüteo.

§ 3. Hea ametitava nõuete tõlgendamine

Hea ametitava põhimõtteid tõlgendatakse kehtiva õiguse, õiguspraktika, Koja organite otsuste, aukohtu lahendite ning Kojas kujunenud tava ja praktika alusel. Nimetatud põhimõtetest juhindub kohtutäitur käitumisviisi valikul küsimustes, mis ei ole heas ametitavas sätestatud.

II peatükk ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Üldised põhimõtted

(1) Kohtutäituri hea ametitava aluseks on kogum väärtuspõhiseid norme ja printsiipe, mis määravad kohtutäituri kõlbelise käitumise, tema kohustused ühiskonna ja ümbritseva suhtes.

(2) Kohtutäitur juhindub oma ametitegevuses seadustest, Koja otsustest, heast ametitavast, headest tavadest ja kommetest ning oma siseveendumusest.

(3) Kohtutäitur seisab hea selle eest, et ühiskond väärtustaks kohtutäituri ametit ja õiguskaitseüsteemi tervikuna. Kohtutäitur, aktsepteerides seda, et on pidevalt avaliku tähelepanu all, väldib ebasüdasat käitumist ja tegevust, mis ei sobi kokku ameti väarikusega ning üldiste kõlblusnormidega.

---

¹ Edaspidi tekstis nimetatud Koda.

(4) Kohtutäituri kohus on tagada üldsuse usaldus kohtutäituri ameti ja ametiga kaasneva autoriteedi ja aususe vastu.

§ 5. Kohtutäituri sõltumatus ja erapooletus

(1) Kohtutäitur on oma tegevuses sõltumatu, erapooletu ja aus.

(2) Kohtutäitur täidab oma ametiülesandeid vabana igasugustest välistest mõjutustest, ajenditest, surveavaldustest, ähvardustest ja sekkumistest.

(3) Kohtutäitur täidab oma ülesandeid erapooletult ja eelarvamusteta.

(4) Kohtutäitur taandab ennast viivitamatult mis tahes menetlusest, milles ta ei saa läbi viia ametitoiminguid erapooletult või mõistlikult ning kus kõrvalseisja võiks kahelda tema erapooletuses.

(5) Kohtutäitur peab oma ametiülesannete täitmisel tagama kõigi osapoolte ja toimingutega seotud kolmandate isikute võrdse kohtlemise.

(6) Kohtutäitur ise ega tema perekonnaliikmed ja tema büroo töötajad ei küsi ega võta vastu kingitusi, pärandust, laenu ega teeneid seoses sellega, mida kohtutäitur oma ametiülesandeid täites on teinud, peab tegema või tegemata jätma.

§ 6. Konfidentsiaalsus

(1) Kohtutäitur peab olema usaldusväärne ja seetõttu on teave, mida kohtutäitur seoses ametitegevusega on saanud, konfidentsiaalne.

(2) Kohtutäitur on kohustatud hoidma ametisaladust ning mitte avaldama seoses ametitegevusega saadud andmeid selleks mitte õigustatud isikutele. Kohustus kehtib ka pärast kohtutäituri ametist lahkumist.

(3) Ametisaladuse hoidmise kohustust peavad järgima kohtutäituri büroo ja Koja töötajad ning kõik muud isikud, kellele kohtutäitur on seoses oma ametitegevusega andmeid avaldanud.

(4) Kohtutäitur peab tagama, et kõrvalistel isikutel ei oleks juurdepääsu täitemenetlusega seotud dokumentidele, sellega seotud kirjavahetusele ja muudele teabekandjatele.

§ 7. Au, väärikus ja usaldatavus

(1) Kohtutäitur peab oma ametit ausalt ja väärikalt, säilitades oma töös rahu, väljapeetuse, viisakuse ja korrektsuse.

(2) Kohtutäitur hoidub tegudest, mis seaksid kahtluse alla tema usaldatavuse ja sõltumatuse.

(3) Kohtutäitur kasutab oma ametivõimu ja -nime üksnes asjakohaselt, hoidudes selle omakasulisest ja vääritud ärakasutamisest.

(4) Kohtutäitur kasutab temale antud võimu ainult seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

§ 8. Seadusekuulekus

Kohtutäitur on seadusekuulekas ja õiguskorda austav, olles sellise käitumisega eeskujuks ka teistele inimestele.

§ 9. Ametialane pädevus

Kohtutäitur hoolitseb enda ametialase pädevuse eest, osaleb koolitustel ning täiendab pidevalt oma erialaseid teadmisi ja oskusi.

§ 10. Reklaamikeeld

(1) Kohtutäitur ei või ennast ja oma ametitegevust avalikult, elektroonilises või kirjalikus trükis reklaamida ega esile tõsta. Reklaamiks ei loeta teabe avaldamist kohtutäituri nime, tööpiirkonna, hariduse, töökäigu, büroode aadressi- ja kontaktandmete, lahtioleku- ja vastuvõtuaegade, arveldusarve numbrite, ametialase elektronposti ning veebilehtede aadresside kohta.

(2) Kohtutäitur võib avaldada lõikes 1 nimetatud teavet enda ja oma büroo kohta ja selgitavat informatsiooni kohtutäituri ametitegevuse kohta Interneti avalikul veebilehel. Kohtutäituri poolt selleks kasutatav või sellele suunav veebilehe aadress ning veebilehe sisu peab võimaldama kahtlusteta eristada kohtutäiturit teistest kohtutäituritest.

III peatükk

SUHTED MENETLUSOSALISTEGA

§ 11. Teenindusvalmidus

(1) Kohtutäitur tagab oma büroos vastuvõtuaegadel teenindamise.

(2) Asjaajamiskeeleks kohtutäituri büroos on eesti keel. Eesti keelt mittevaldavad isikud võivad suulises suhtlemises kokkuleppel kohtutäituriga kasutada ka võõrkeelt.

(3) Kohtutäitur täidab talle seadusega pandud ülesandeid seaduses sätestatud tähtaja jooksul või nii kiiresti kui võimalik ilma põhjendamatu viivitusega.

(4) Sõltumata toimingute tähtsusest suhtub kohtutäitur tema poolt tehtavatesse ametitoimingutesse võrdse tähelepanuga.

(5) Konfliktituatsioonid lahendab kohtutäitur viisakalt ja vaoshoitult.

§ 12. Selgitamiskohustus

(1) Kohtutäitur peab menetlusosalistele selgitama nende õigusi ja kohustusi viisakalt, kannatlikult ja ilma üleoleva suhtumiseta.

(2) Kohtutäitur peab menetlusosalisi kohtlema erapooletult.

(3) Kohtutäitur hoidub menetlusosalistega suhtlemisel mittevajalikest ja asjasse mittepuutuvatest kommentaaridest ja märkustest, isiklike hinnangute andmisest ning väldib ebasüüdsate sõnade ja väljendite kasutamist. Kohtutäitur kohtleb menetlusosalist tema au teotamata ja tema inimväärikust alandamata.

§ 13. Ametitoimingute eest tasu võtmine

Ametitoimingute tegemise eest tasu võtmisel lähtub kohtutäitur kehtivast õiguskorrast ja selgitab seda toimingus osalejatele.

§ 14. Ametiteenuse osutamine

Ametiteenuse osutamise tingimused ning tasustamise kord määratakse kokkuleppel teenuse taotlejaga ning sätestatakse kirjalikus lepingus. Lepingu sõlmimisel lähtub kohtutäitur võlaõigusseadusest ja muudest asjakohastest õigusaktidest.

§ 15. Ametitoimingust ja ametiteenuse osutamisest keeldumine

(1) Kohtutäitur võib keelduda ametitoimingu tegemisest ainult seaduses ettenähtud alustel ja korras. Täitetoimingu tegemisest keeldumisel teeb kohtutäitur viivitamata keeldumist põhjendava otsuse, milles selgitab ka otsuse peale kaebamise korda.

(2) Kohtutäituril on õigus keelduda ametiteenuse osutamisest.

(3) Kui kohtutäitur on nõustunud ametiteenuse osutamisega, ei saa ta sellest mõjuva põhjuseta loobuda.

(4) Kohtutäitur ei lasku menetlusosalistega vaidlustesse, vaid selgitab neile keeldumise peale kaebamise korda, nõudmisel annab kirjaliku dokumendi keeldumise põhjuste kohta.

§ 16. Isiklike huvide konflikti vältimine

(1) Kohtutäitur väldib isiklike huvide ja ametialase tegevuse konflikti.

(2) Kohtutäitur ei luba sotsiaalsetel, perekondlikel ega muudel suhetel mõjutada oma tegevust kohtutäiturina.

IV peatükk

SUHTED KOLLEEGIDEGA

§ 17. Kollegiaalne koostöö

(1) Kohtutäituri suhted kolleegidega rajanevad vastastikusel austusel ja usaldusel. Kohtutäitur suhtub kolleegidesse heatahtlikult, ausalt, viisakalt ja korrektselt, on abivalmis ja koostööaldis.

(2) Praktika ühtlustamiseks informeerib kohtutäitur talle teadaolevast kohtutäiturite erinevast praktikast ametitoimingute tegemisel Koja asjaomaseid organeid.

(3) Kohtutäitur ei kritiseeri teise kohtutäituri ebakompetentsust või ebaprofessionaalsust ja hoidub oma hinnangute andmisest nende tegevusele. Teiste kohtutäiturite pädevuse võib kahtluse alla seada ainult argumenteeritud tõestuse põhjal, esitades vastava avalduse aukohtule hinnangu andmiseks.

§ 18. Kohtutäiturite väljaõpe

(1) Kohtutäitur on juhendajana heatahtlik, abivalmis, toetav ja sõbralikult kriitiline saavutamaks väljaõppega seatud eesmärki.

(2) Kohtutäitur jagab oma teadmisi ja oskusi tulevase kohtutäituriga.

§ 19. Konkurents

(1) Kohtutäitur ei või hankida nõudeid ebaausal teel, kallutades teist kohtutäiturit nõudeid vahetama või samal eesmärgil halvustada kolleege või teisi kohtutäiturite büroosid või nende osutatud ametitoiminguid.

(2) Suhtlemisel menetlusosalistega ei tohi kohtutäitur esitada halvustavaid hinnanguid või võrdlusi teiste kohtutäiturite suhtes.

(3) Kohtutäitur ei või avaldada kolleegi asjatundlikkust kahtluse alla seadvaid väiteid, välja arvatud käesoleva tava paragrahvi 17 lõikes 3 sätestatud juhul.

§ 20. Vaidluste lahendamine ja vastutus

(1) Ametitegevusest ja isiklikest küsimustest tekkinud lahkelsid kohtutäiturite vahel püütakse lahendada kokkuleppel. Kui kokkulepet kohtutäiturite vahel ei saavutata, pöördub kohtutäitur kolleegide vahelise vaidluse lahendamiseks esmalt ametikogu juhatuse poole. Kui ametikogu juhatuse otsus kohtutäiturit ei rahulda, pöördub ta Koja aukohtu poole.

(2) Kohtutäitur kasutab oma kolleegide vastu õiguskaitsevahendeid üksnes siis, kui muud võimalused vaidluste lahendamiseks on ammendunud.

(3) Kohtutäitur ei lahenda kolleegide vahelisi vaidlusi meedias ja avalikkuse ees.

(4) Vaidluste lahendamisel ja vastutuse kohaldamisel juhendatakse kehtivast õiguskorrast, väljakujunenud tavast, aukohtu reglemendist ning aukohtu lahenditest.

V peatükk SUHTED KOJAGA

§ 21. Õiguste teostamine ja kohustuste täitmine

(1) Kohtutäitur peab oma õiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel Koja suhtes käituma vastavalt kehtivale õiguskorrale, lähtudes sealhulgas Koja organite otsustest ja hea ametitava põhimõtetest.

(2) Kohtutäitur peab teostama oma õigusi ja täitma oma kohustusi Koja suhtes heas usus.

§ 22. Kohtutäituri õigused suhetes Kojaga

(1) Kõik kohtutäiturid on Koja liikmed.

(2) Kohtutäituril on õigus:

- 1) osaleda Koja tegevuses;
- 2) osaleda oma küsimuse arutamisel Koja organil;
- 3) esitada kirjalikke arvamusi ja ettepanekuid Koja organi pädevuses olevate küsimuste kohta;
- 4) esitada ettepanekuid küsimuse võtmiseks Koja organi päevakorda;
- 5) saada Kojalt oma ametitegevusega seonduvatele õigustele kaitset.

§ 23. Kohtutäituri kohustused suhetes Kojaga

(1) Kohtutäitur on kohustatud ametikogu juhatus viivitamata teavitama järgmistest asjaoludest:

- 1) Koja veebilehel avaldatavate andmete muutumisest;
- 2) akadeemilise kraadi saamisest;
- 3) Koja liikmesuse peatamise alustest, mis teevad võimatuks kohtutäiturina tegutsemise;
- 4) asjaoludest, mis teevad võimatuks kohtutäiturina tegutsemise;
- 5) muudest olulistest asjaoludest.

(2) Ametikogu liige esitab õigeaegselt liikmemaksu arvestuse aruande ja vastutab selles esitatud andmete õigsuse eest. Kohtutäitur tasub liikmemaksu ametikogu otsuses ettenähtud suuruses ja tähtpäeval. Teistes liikmemaksudega seonduvates küsimustes juhitudakse kehtivast õiguskorrast, sealhulgas Koja põhikirjas, käesolevas tavas, Koja organite otsustes sätestatust.

(3) Kohtutäitur täidab teisi kehtivast õiguskorrast, sealhulgas käesolevas tavas, Koja organite otsustes sätestatust tulenevaid ülesandeid.

(4) Kohtutäitur on kohustatud suhtuma ülesannete täitmisesse vastutustundlikult, sealhulgas osalema kohusetundlikult Koja organi töös, mille liige ta on.

VI peatükk

SUHTED AVALIKKUSEGA

§ 24. Suhtlemine avalikkuse ja meediaga

(1) Kohtutäitur suhtleb avalikkuse ja meediaga, järgides hea ametitava põhimõtteid. Avalikkuse ja meediaga suhtlemisel ei tohi kohtutäitur rikkuda talle pandud saladuse hoidmise kohustust.

(2) Kohtutäitur ei arvusta avalikkuse ees ega meedias teisi kohtutäitureid ega kohtutäituri büroosid.

(3) Kohtutäitur võib esineda meedias üksnes enda nimel, välja arvatud juhul, kui talle on antud selged volitused esineda Koja organi või rühma kohtutäiturite nimel.

(4) Kohtutäitur ei esine ametitegevusega seoses avalikkuse ees kunagi anonüümselt.

VII peatükk AMETIVÄLISED SUHTED

§ 25. Osalemine sotsiaal- ja kultuurielus

(1) Kohtutäitur osaleb sotsiaal- ja kultuurielus vastavalt heale ametitavale ja jälgib, et see ei kahjusta tema ametiväärikust ega tekita huvide konflikti.

(2) Kohtutäitur võib kuuluda erakonda, kuid ta ei tohi ametitegevuses juhinduda oma poliitilistest, usulistest, maailmavaatelistest või muudest veendumustest ja erakondlikust kuuluvusest.

§ 26. Ärilised tegevused

(1) Kohtutäitur ei või kohtutäituri ameti kõrval pidada teisi tasustatavaid ameteid ega olla muul tasustataval tööl, välja arvatud õppe-, teadus- ja loometöö ning tegutsemine pankrotihaldurina.

(2) Kohtutäitur ei või tegeleda ettevõtlusega ega osaleda äritegevuses juhina, kuid võib omandada väärtpabereid.

VIII peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 27. Hea ametitava jõustumine

(1) Hea ametitava jõustub ametikogu poolt hea ametitava vastuvõtmisele järgnevast päevast.

(2) Head ametitava saab muuta vaid ametikogu otsusega.

(3) Hea ametitava avaldatakse Koja veebilehel.